

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

2004 m. kovo 30 d. Nr. 1010-4-23

Vilnius

Valstybės kontrolės 2003-05-19 pavedimu Nr. 1010-4 Lietuvos Respublikos ūkio ministerijoje (Gedimino pr. 38/2, 01104 Vilnius, kodas 8862191) atlikome valstybinį finansinį auditą, kurio tikslas – nustatyti, ar Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos (toliau Ministerija) 2003 m. finansinės ataskaitos parodo tikrą bei teisingą būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, bei atlikti sandorių auditą, apimančią teisės aktų laikymosi priežiūrą. Atlikome 2004-01-01 Išlaidų sąmatų vykdymo balanso (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo apyskaitos (forma Nr. 2) ir kitų apyskaitų (formos Nr. 3-1, 3-11, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14) auditą.

Ši ataskaita:

- yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą, dalis;
- pateikia tik audito metu atliktus dalykus ir nustatytus faktus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas Valstybinio audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (Žin., 2002, Nr. 20-790), ir vadovaujantis kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitos tvarkymą ir asignavimų naudojimą.

Finansinio audito tikslui pasiekti mes ištyrėme vidaus kontrolę ir rizikos veiksnius, susijusius su Ministerijos veikla bei apskaitos sistemomis, parengėme audito programas (ilgalaikio turto, darbo užmokesčio, pinigų banke ir kasoje) ir atlikome savarankiškas (detalias) procedūras, sumažinančias audito riziką, bei surinkome įrodymus, reikalingus valstybinio audito ataskaitai ir nuomonei pagrįsti.

Aprisvojimas. Šio finansinio audito metu mes nevertinome 5.1 programai „Specialioji valstybės rezervo naudojimo programa“ gautų bei panaudotų asignavimų apskaitos ir atskaitomybės. Pagal ūkio ministro 2000-10-10 įsakymu Nr. 6RN patvirtintą ir su Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisija suderintą (2000-09-25 protokolas Nr. 1) detalių išlaptinamos informacijos sąrašą, suvestiniams duomenims apie mobilizacinį materialinių išteklių rezervą suteikta slaptumo žyma „Slaptai“, o suvestiniams duomenims apie materialinių išteklių rezervą – žyma „Riboto naudojimo“. Šios programos apskaitą tvarko ir atskaitomybę sudaro Ministerijos Valstybės rezervo valdymo skyrius (viršininkas E. Petrikas).

Bendra informacija apie audituotą subjektą

Ministerija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. Jos pagrindinis uždavinys - formuoti Lietuvos ūkio plėtros politiką ir ilgalaikę strategiją.

Audituoti laikotarpiu Ministerijai vadovavo ministras Petras Čėsna, Finansų ir apskaitos skyriaus vedėja dirbo Stasė Rimkienė.

Apskaitos politika ir vidaus kontrolė

Ūkio ministro patvirtinta apskaitos politika įgyvendinama atsižvelgiant į patvirtintas programas bei atliekamas funkcijas ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtinta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka ir kitais teisės aktais.

Ministerijos vidaus kontrolės sistema atitinka Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo (2002-12-10 Nr. IX-1253) nuostatas ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-05-08 įsakymu Nr. 1K-123 patvirtintus Finansų kontrolės reikalavimus, tačiau įstaigoje taikomos kai kurios turto kontrolės procedūros yra nepakankamai veiksmingos.

Finansinės veiklos rezultatai

Ministerijos programoms vykdyti 2003 m. patvirtinti ir gauti asignavimai bei padarytos kasinės ir faktinės išlaidos pateikiamos lentelėje.

(tūkst. Lt)

Programų kodai	Funkcinės klasifikacijos kodas	Programos pavadinimas	Patvirtinti asignavimai metams, įskaitant patikslinimą	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos	Faktinės išlaidos	Palyginimas	
							kasinių išlaidų su patvirtintais asignavimais (3-1 skl.)	faktinių išlaidų su patvirtintais asignavimais (4-1 skl.)
A	B	C	1	2	3	4	5	6
		Iš viso	*128118,2	98408,7	98095,4	97693,5	-30022,8	-30424,7
		Iš jų patvirtinta LRĮ ir LRV nutarimu	100646,0					
1.1	11	Ūkio vystymo politikos formavimas ir įgyvendinimas	12828,0	12723,2	12663,9	12483,4	-164,1	-344,6
1.2	11	Specialiųjų lėšų programa	373,1	322,1	303,9	320,4	-69,2	-52,7

2.1	11	Specialioji programa – Eksperto plėtros ir skatinimo strategijos įgyvendinimas	36760,4	29139,5	28903,9	28709,6	-7856,5	-8050,8
2.2	11	Specialioji programa – Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros ir skatinimo strategijos įgyvendinimas	14469,4	13783,7	13783,3	13755,6	-686,1	-713,8
2.3	11	Ekonominės plėtros programa	3500,0	3500,0	3500,0	3500,0	-	-
2.4	11	Specialioji įmonių veiklos palaikymo programa	5000,0				-5000,0	-5000,0
3.1	11	Pramonės konkurencingumo didinimas	13250,0	13065,2	13065,2	13050,1	-184,8	-199,9
4.1	11	Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimas	2968,0	2930,7	2931,5	2930,7	-36,5	-37,3
4.2	11	Nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo didinimo programos įgyvendinimas	1992,0	1990,8	1990,8	1990,8	-1,2	-1,2
4.3	11	Specialioji programa – Energijos taupymo projektų įgyvendinimas	8914,0	-	-	-	-8914,0	-8914,0
4.4	11	Veiksmų plano naftos sektoriuje įgyvendinimas	10865,0	10860,4	10860,4	10860,4	-4,6	-4,6
5.1	11	Specialioji valstybės rezervo naudojimo programa	7160,0	2298	2297,9	2297,9	-4862,1	-4862,1
5.2	11	Specialioji programa – Valstybės naftos produktų atsargų kaupimas ir tvarkymas	7302,2	6033	6033	6033	-1269,2	-1269,2
50.1	11	Europos Sąjungos PHARE paramos bendrojo finansavimo programa	2736,1	1762,2	1761,6	1761,6	-974,5	-974,5

*- įskaičius specialioms programoms vykdyti nepanaudotą likutį 2003-01-01 (27033,9 tūkst. Lt) ir ūkio subjektų grąžintas subsidijas (438,3 tūkst. Lt), nepanaudotas 2002 metais.

Ministerija 2003 metais programoms vykdyti gavo 98622,1 tūkst. Lt asignavimų, arba 29496,1 tūkst. Lt (23 proc.) mažiau, nei patvirtinta sąmatose. Visos Ministerijos paraiškos dėl finansavimo, pateiktos Finansų ministerijai, patenkintos.

Ministerijos 2003 metais padarytos kasinės išlaidos 401,9 tūkst. Lt didesnės nei faktinės išlaidos dėl įsiskolinimų už atliktus darbus (2003-01-01) padengimo ir atsargų įsigijimo.

Ministerija 2003 metais nepanaudojo ir į valstybės biudžetą grąžino 213,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų.

Nepanaudotų asignavimų specialiosioms programoms vykdyti (kodai 1.2, 2.1, 2.2, 4.3, 5.1, 5.2) likutis 2004-01-01 – 21108,5 tūkst. Lt; specialiųjų atašė mėnesio išlaidų dydžio pereinamųjų lėšų likutis - 291,4 tūkst. Lt.

Ministerija 2003 metais nevykdė dviejų specialiųjų programų dėl šių priežasčių:

- 2.4 programai vykdyti 5000,0 tūkst. Lt asignavimai patvirtinti audituotų metų pabaigoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-12-22 nutarimu Nr. 1644;
- 4.3 programą (8914,0 tūkst. Lt) Ministerija numato vykdyti 2004 metais kartu su ES struktūrinių fondų lėšomis.

Ministerija Lietuvos Respublikos 2003 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 3 priedėlyje patvirtintą pajamų už teikiamas paslaugas įmokų į valstybės biudžetą užduotį įvykdė 86,3 proc., arba 41,1 tūkst. Lt mažiau (2003 m. patvirtinta 300,0 tūkst. Lt, faktiškos įmokos - 258,9 tūkst. Lt), o 4 priedėlyje patvirtintų

administruojamų pajamų įmokų į valstybės biudžetą užduotį įvykdė 96,1 proc., arba 349,1 tūkst. Lt mažiau (2003 m. patvirtinta 8914,0 tūkst. Lt, faktiškos įmokos - 8564,9 tūkst. Lt).

Pažeidimai, klaidos ir pastebėjimai

Ministerija 2003-10-09 sudarė sutartį Nr. 8-434 (iki to laiko galiojo 2002-10-09 sudaryta sutartis Nr. 448) su individualia M. Eimutienės įmone (įmonės kodas - 2347724, Naujininkų g. 5-44a, Vilnius) dėl maisto gamybos, pardavimo ir vartojimo organizavimo, užsienio šalių oficialių ir neoficialių delegacijų priėmimų bei kitų renginių aptarnavimo (pasirašė Ministerijos Ūkio skyriaus vedėjas Jonas Meška ir II savininkė Marytė Eimutienė; sutartis galioja iki 2004-12-31). Ministerija leido minėtai įmonei savo veiklą vykdyti Ministerijai patikėjimo teise priklausančiose patalpose (Gedimino pr. 38, Vilnius, patalpų plotas nenurodytas) neatlygintinai, taip pat įmonei perdavė pagal 2002-10-09 turto perdavimo-priėmimo aktą Nr. 1 Ministerijai priklausančių materialų ilgalaikį, trumpalaikį turtą ir atsargas (virtuvės įrangą, inventorių ir kitą turtą) už 290678,74 Lt.

Dėl šios sutarties, sudarytos nesivadovaujant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija), Ministerijos vadovybę informavome Valstybės kontrolės 2003-12-09 raštu Nr. S-(1010-1.10.1)-2103. Iki audituotų metų pabaigos padėtis nepasikeitė.

Audituoti laikotarpiu Įmonių bankroto valdymo departamentas prie Ūkio ministerijos (toliau – Departamentas), veikiantis kaip savarankiška vykdomosios valdžios institucija, naudojosi Ministerijai priklausančiomis patalpomis (Gedimino pr. 38, Vilniuje, 8 a., 292 kv. m.), paskirtomis ūkio ministro 1999 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 112, ir kitu turtu (baldai už 21613,60 Lt) be sutarčių ir perdavimo-priėmimo aktų. Apie tai informavus subjekto vadovybę, Ministerija ir Departamentas sudarė 2004-02-06 turto panaudos sutartį Nr. 8-28/4 A3-1, pagal kurią Ministerija patikėjimo teise valdomą valstybės turtą – negyvenamąsias patalpas (Gedimino pr. 38/2, Vilnius, 196,29 kv. m ir bendro naudojimo 163,72 kv. m) perdavė Departamentui. Kitą turtą Ministerija perdavė Departamentui pagal 2004-02-09 perdavimo ir priėmimo aktą Nr. A4-10 (ūkio ministro 2004-01-29 įsakymas Nr. 4-27).

Žemės, esančios po Ministerijos patikėjimo teise valdomu pastatu ir aplink jį (Gedimino pr. 38/2, Vilnius), panaudos ar ilgalaikės nuomos sutartys nesudarytos, teisės aktų nustatyta tvarka neįregistruotos, todėl žemės sklypas Ministerijoje neapskaitytas. Ministerija 2004-02-20 kreipėsi į Vilniaus miesto Žemėtvarkos skyrių dėl leidimo naudotis šiuo žemės sklypu.

Ministerija, nesivadovaudama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos, patvirtintos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70, 28.2 p., 2003 m. rugsėjo mėn. neatlygintinai gautą ilgalaikį turtą įtraukė į apskaitą 12242 Lt didesne verte, nei nurodyta 2003-09-01 perdavimo akte Nr. 15. Mūsų siūlymu klaida ištaisyta iki metinės finansinės atskaitomybės sudarymo.

Ministerijos kasos patalpos neįrengtos pagal Vidaus reikalų ministerijos rekomendacijas (Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-17 nutarimu Nr. 179, 20 p.), tačiau kasoje esančiame seife laikomi maži grynųjų pinigai likučiai, kasos patalpoje įrengtos dvigubos durys, įrengta dviguba signalizacija, įjungta į bendrą apsaugos ir priešgaisrinės signalizacijos sistemą apsaugos poste.

Ministerija nesilaikė Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymo (2002-04-23 įstatymo Nr. IX-855 redakcija) 17 str. 1 d. 4 p. reikalavimo, kuris nustato, kad valstybės tarnautojui neleidžiama gauti kitą, negu šio Įstatymo nustatytą darbo užmokestį, išskyrus atlyginimą už darbą, nurodytą Įstatyme. Ministerijos Finansų ir apskaitos skyriaus vyresnioji specialistė T. Juodagalvytė 2003 metais iš UAB „Lietuvos draudimas“ gavo 482,79 Lt papildomą atlyginimą už gyvybės draudimo įnašų išskaitymą iš apdraustų darbuotojų darbo užmokesčio ir jų pervedimą draudimo bendrovei (pagrindas – Ūkio ministerijos ir UAB „Lietuvos draudimas“ 2000-02-25 sutartis Nr. KA-622-99/37 ir l. e. sekretoriaus pareigas A. Girčio 2000-03-01 potvarkis Nr. 5). Minėta sutartis su bendrove nutraukta 2004-03-01, papildomas darbo užmokestis valstybės tarnautojai nemokamas.

Rekomendacijos

Mūsų nuomone, tikslinga papildyti kontrolės procedūras, užtikrinančias teisėtą turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo.

Finansinio audito 1-ojo departamento direktorė

Laima Šipkauskienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Marjana Vilkevičienė

Vyriausiasis valstybinis auditorius

Arūnas Gabrilavičius

Susipažinome:

Ūkio ministras

Petras Čėsna

2004-04-

Finansų ir apskaitos skyriaus vedėja

Stasė Rimkienė

2004-04-